

...is mens geworden

geboren, niet geschapen

De Heer Jezus Christus is, zoals Augustinus zegt, tweemaal geboren: een eeuwige geboorte uit de Vader, niet uit een moeder, vóór alle tijden, en een geboorte in de volheid van de tijd uit een moeder, maar zonder vader. Hij is geboren uit de Vader, niet geschapen, omdat Hij geboren is van eeuwigheid af: *“Zijn leven heeft begin noch einde”* (Heb. 7:3). Omdat Zijn leven geen begin heeft, is Hij niet geschapen, want elk schepsel heeft een begin, namelijk de dag waarop hij geschapen is. De geloofsbelijdenis geeft de juiste leer weer in tegenstelling tot die van de Ariërs. Hij is geboren uit de Vader, zoals de gedachten uit het verstand geboren worden en de stralen uit de zon. Daarom is Hij:

één in wezen met de Vader

In feite is de Vader is niet groter dan de Zoon in Zijn wezen, omdat de Zoon dezelfde natuur, wezen en goddelijkheid heeft als de Vader. Hij is gelijk aan Hem in alles.

De woorden: *“de Vader is groter dan Ik”* hebben betrekking op het feit dat Christus zichzelf heeft ontleedigd om mens te worden, want er staat geschreven: *“Hij die bestond in de gestalte van God heeft er zich niet aan willen vastklampen gelijk aan God te zijn. Hij heeft zichzelf ontleedigd en de gestalte van een slaaf aangenomen. Hij is aan de mensen gelijk geworden. En als mens verschenen heeft Hij zich vernederd; Hij werd gehoorzaam tot de dood, de dood aan een kruis”* (Fil. 2:6-8).

Op deze situatie doelen de woorden: “de Vader is groter dan Ik”, op de gestalte van een slaaf die Hij heeft aangenomen, terwijl Hij in wezen goddelijk bleef.

Hij is groter dan het bestaan van lijden, het kruis en de beledigingen die de Zoon in zijn menszijn heeft verdragen, maar zijn goddelijke wezen verenigd met deze menselijke natuur, bleef onveranderd, werd niet aangetast door de nederigheid van het menszijn.

Zo was Hij in staat om als mens te spreken en te handelen overeenkomstig zijn goddelijkheid, waarin Hij gelijk is aan de Vader.

Hij zei: *“Ik en de Vader, Wij zijn één”* (Joh. 10:30) *“Wie Mij ziet, ziet de Vader”* (Joh. 14:9) *“Ik ben in de Vader en de Vader is in Mij”* (Joh. 14:10) *“Zo zal ook de Zoon dezelfde erkenning vinden als de Vader”* (Joh. 5:23); en Hij zei als mens tot de lamme: *“Vriend, uw zonden worden u vergeven”* (Mc. 2:5,10). Dezelfde woorden sprak Hij tot de boetvaardige zondares, die zijn voeten met haar tranen nat maakte: *“Uw zonden zijn vergeven”* (Luc. 7:48).

In zijn bestaan als mens, wandelde Hij over het water (Mt. 14:25), en Hij berispte de wind en de golven, en de wind ging liggen en het water werd stil (Mc. 4:39). Hij schiep nieuwe substantie bij de wonderbare spijziging (Mt. 14:17) en Hij veranderde water in wijn op de bruiloft te Kana in Galilea (Joh. 2). Hij genas de blindgeborene (Joh. 9) en Hij deed vele werken die zijn goddelijkheid openbaarden. Hiervan getuigen ook Zijn opstanding terwijl het graf afgesloten was, Zijn binnenkomen in de bovenzaal terwijl de deuren gesloten waren (Joh. 20:19) en Zijn hemelvaart.

en door wie alles geschapen is

Hier spreekt over de Zoon als Schepper, die alles gemaakt heeft, zoals geschreven staat in het evangelie van Johannes: *“Alles is door Hem ontstaan, en buiten Hem om is er niets ontstaan”* (Joh. 1:3), *“Alles is door Hem en voor Hem geschapen”* (Kol. 1:16).

Nu stellen wij de volgende vraag: Wie heeft de wereld geschapen? De Vader of de Zoon? Het antwoord is: De Vader heeft alles geschapen door de Zoon.

“Want in Hem is alles geschapen in de hemelen en op de aarde, het zichtbare en het onzichtbare, tronen en hoogheden, heerschappijen en machten” (Kol. 1:16).

Hij is de zich uitende wijsheid van God; want God schiep alles door zijn wijsheid en zijn Woord, dus Hij is: “Gods kracht en Gods wijsheid” (1 Kor. 1:24), waardoor God alles geschapen heeft.

Hij is voor ons, mensen, en omwille van ons heil, uit de hemel

De Zoon heeft vele werken gedaan naast het hoofddoel van zijn menswording, de verlossing.

Hij heeft het ideale beeld, waarin de mens geschapen was, hersteld, want de mens was geschapen naar Gods beeld en gelijkenis (Gen. 1:26,27). Door de zonde verloor de mens dit goddelijke beeld. Christus kwam om dit weer te herstellen door zijn leven, dat in alles volmaakt was.

Hij kwam om de mensen de juiste leer te brengen en om de misvattingen recht te zetten die heersten als gevolg van de interpretatie van de onwetende leiders. *“Door hun uitleg sloten zij het koninkrijk van God voor de mensen. Want zij gaan er zelf niet binnen en zij verhinderen de mensen die erin willen, om binnen te gaan”* (Mt. 23:13). Daarom herhaalde Hij in de bergrede de woorden: *“Gij hebt gehoord, dat tot onze voorouders is gezegd... Maar Ik zeg u...”* (Mt. 5). Ook werd Hij ‘goede Meester’ genoemd.

Hij kwam om de mensen een juist beeld van God te geven, als een hemelse Vader die hen liefheeft. Hij kwam om een opdracht te vervullen met betrekking tot de armen en de behoeftigen, zoals in de profeet Jesaja over Hem geschreven staat: *“De Geest van de Heer God, rust op Mij, want de Heer heeft mij gezalfd. Hij heeft mij gezonden om de armen het blijde nieuws te brengen, om gebrokenen van hart te verbinden, om aan gevangenen vrijlating te melden, en voor gebondenen opening van de gevangenis”* (Jes. 61:1). Hij gaf aan de wereld het beeld van de goede Herder, zoals dat geschetst wordt bij de profeet Ezechiël: *“Ik zal zelf mijn schapen weiden en ze zelf een rustplaats wijzen, luidt de godsspraak van de Heer de Heer. Het verloren dier zal Ik zoeken, het afgedwaalde terughalen, het gewonde verbinden, het zieke sterken...”* (Ez. 34:15).

Met dit alles was de belangrijkste opdracht van de Heer Jezus in Zijn menswording, de redding en de verlossing.

Hij is uit de hemel neergedaald voor ons en omwille van ons heil. Als Hij niets anders had gedaan dan de redding en de verlossing, dan was dat voldoende geweest. Maar praktisch gezien moest Christus, voordat Hij de verlossing kon bewerkstelligen, een missie vervullen, zodat de mensen Hem leerden kennen en Hij iets kon doen. Daarom vervulde Hij zijn missie als de Meester, als de Herder voor de verloren schapen, als een voorbeeld voor de mensen en als een Hart vol van liefde. **Omwille van ons heil, is Hij uit de hemel neergedaald.**

Hij is uit de hemel neergedaald

Dit betekent dat de hemel Zijn thuis is.

Zo heeft Hij gezegd: *“Ik ben inderdaad uitgegaan van de Vader, Ik ben in de wereld gekomen; maar nu verlaat Ik de wereld en ga Ik weer naar de Vader”* (Joh. 16:28), en ook: *“En als jullie nu de Mensenzoon zien opstijgen naar waar Hij vroeger was...”* (Joh. 6:62). Dus Hij was eerst in de hemel en daalde daaruit neer, daarom zei Hij tot Nikodemus: *“Alleen Hij die uit de hemel is neergedaald, is naar de hemel opgestegen: de Mensenzoon”* (Joh. 3:13).

Dat Zijn woonplaats in de hemel is, wijst op Zijn goddelijkheid.

Zoals de heiligen zeggen, Hij is niet een mens die God geworden is, maar Hij is God die een mens geworden is. Hij heeft zichzelf ontledigd en de gestalte van een slaaf aangenomen, en Hij is aan de mensen gelijk geworden. Dit heeft Hij gedaan omwille van ons heil.

Omwille van het heil moet de mens sterven, omdat hij sinds hij van de boom heeft gegeten, tot de dood veroordeeld is, maar Christus stierf om de mens te redden.

De woorden ‘Hij is uit de hemel neergedaald’ betekenen niet dat Hij de hemel heeft verlaten.

Hij is uit de hemel neergedaald naar de aarde, maar Hij is tegelijkertijd in de hemel, omdat Hij alom tegenwoordig is en geen plaats is leeg van Hem. Daarom zei Hij tot Nikodemus: *“Alleen Hij die uit*

de hemel is neergedaald, is naar de hemel opgestegen: de Mensenzoon” (Joh. 3:13). Hij is uit de hemel neergedaald terwijl Hij in de hemel bleef.

De woorden ‘Hij is uit de hemel neergedaald’ betekenen enerzijds dat Hij zichzelf heeft ontleedigd en anderzijds dat Hij aan ons is verschenen (Fil. 2:7).

Hij is neergedaald, dat wil zeggen dat Hij zichzelf heeft vernederd doordat *“Hij de gestalte van een slaaf heeft aangenomen en aan de mensen gelijk geworden is. En als mens verschenen heeft Hij zich vernederd; Hij werd gehoorzaam tot de dood, de dood aan een kruis”* (Fil. 2:7-9).

De woorden ‘Hij is uit de hemel neergedaald’, betekenen dat Hij aan ons is verschenen in zichtbare vorm, in het lichaam, zoals de apostel zegt: *“Groot is het geheim van onze godsdienst: Hij is geopenbaard in het vlees...”* (1 Tim. 3:16). Zo werd de onzichtbare zichtbaar.

Hij heeft het vlees aangenomen

Dit wordt ook wel ‘incarnatie’ genoemd. In het Koptisch is het *afsi car[]*. Het betekent dat de goddelijke natuur verenigd wordt met het vlees. Hoe heeft Hij het vlees aangenomen? Waar kwam dat lichaam vandaan?

door de heilige Geest uit de maagd Maria

De maagd Maria alleen kon geen kind voortbrengen, omdat zij *“geen omgang had met een man”* (Luc. 1:34). De engel legde toen aan haar uit: *“De heilige Geest zal op u komen en de kracht van de Allerhoogste zal u overdekken”* (Luc. 1:35).

De heilige Geest kwam hypostatisch in haar schoot.

Het was een uitzonderlijk gebeuren, omdat de heilige Geest nooit hypostatisch over een mens komt, maar over Maria kwam Hij wel, om twee redenen: ten eerste opdat het lichaam van Christus in haar schoot gevormd zou worden zonder mannelijk zaad, en ten tweede opdat haar schoot geheiligd zou worden, zodat het uit haar geboren kind niet de erfzonde zou overerven.

Zo werd haar conceptie van Christus tot een onbevleete ontvangenis.

Dit werd duidelijk in de woorden van de engel tot Maria: *“De heilige Geest zal op u komen .. daarom zal het kind heilig genoemd worden, Zoon van God”* (Luc. 1:35).

Hij is heilig: *“Hij is in alles aan ons gelijk geworden, behalve in de zonde”* (H. Mis van Gregorius). Daarom is Hij niet voor zijn eigen zonden gestorven, omdat Hij zonder zonde was, maar voor de zonden van anderen.

De woorden ‘Hij heeft het vlees aangenomen’ houden niet alleen in dat Hij het lichaam van een mens heeft aangenomen, maar ook en volledig de menselijke natuur, bestaande uit lichaam en geest.

Daarom stopt de geloofsbelijdenis niet bij de woorden ‘Hij heeft het vlees aangenomen’, maar voegt daar aan toe ‘en is mens geworden.’

is mens geworden

Hij is volledig mens geworden met een menselijke natuur, zoals Timoteüs over Hem zegt: *“Want God is één, één is ook de middelaar tussen God en de mensen, de mens Christus Jezus”* (1 Tim. 2:5). Omdat het oordeel tegen de mens was uitgesproken, moest degene die zou sterven een mens zijn, uit het nageslacht van die mens.

Als Hij niet volledig mens was geweest, dan was Hij niet in alles aan ons gelijk geweest en had Hij niet onze natuur, waarin wij tot de dood zijn veroordeeld, aangenomen.

Wij zeggen dit omdat er een ketterij was die zei dat Christus niet een menselijke ziel nodig had om mee te leven; het was voldoende voor Hem om te leven verenigd met zijn goddelijkheid, en hypostatisch verenigd met de heilige Geest, maar niet met een menselijke ziel!! Het tweede concilie van Constantinopel in 381 veroordeelde deze ketterij van Appolinaris van Laodicea, die afbreuk

deed aan de menselijkheid van Christus. Hij was van mening dat Christus niet een volledig menselijke natuur had, maar slechts een menselijk lichaam.

Zo ontstond het artikel van de geloofsbelijdenis: 'Hij heeft het vlees aangenomen en is mens geworden' en wij zeggen het ook tijdens de heilige Mis, als een belijdenis van de volledige menselijkheid van Christus, die zichzelf omwille van de mensen als offer heeft gegeven voor onze zonden. Hierover zegt de apostel: *“één is ook de middelaar tussen God en de mensen, de mens Christus Jezus. Hij heeft zichzelf gegeven als losprijs voor allen”* (1 Tim. 2:5,6).

Daarom hield Christus vast aan de titel 'Mensenzoon' die Hij dikwijls gebruikt heeft, daarmee aangevend dat Hij de mens in het algemeen vertegenwoordigt bij Zijn dood voor de zonden. 'Hij is mens geworden' is in het Koptisch: **aferrwmi** . Hij werd de heilige mens, verenigd met de goddelijkheid in de schoot van de maagd Maria vanaf het begin van de heilige conceptie, terwijl de schoot van Maria geheilgd was door de heilige Geest die over haar was gekomen. Toch had Maria een normale zwangerschap en zij had net als andere mensen redding nodig. Zo zingt zij ook in haar magnificat: *“van vreugde juicht mijn geest om God mijn redder”* (Luc. 1:47).